

Одсек се у првој седници одржаној у Београду 6. августа о. године конституисао. Председник секције господин Љуба Јовановић, потпредседник господин Јован Маговчевић.

Одсек је у овој седници сређивао материјал, који је примио у смислу члана 130. Устава од председништва Законодавног Одбора.

Одсек је одржао своју другу седницу 26. септембра, а трећу 27. септембра о. г., на којима је прегледао уредбе, решења и акта по струци Министарства Унутрашњих Дела, управног и самоуправног одељења, које су побројане у списку прилога »Службених Новина« број 195. од 3. септембра о. г. на страни 5. под редним бројем од 1—17 закључно.

Преглед Уредаба, које се тичу организације Министарства Унутрашњих Дела, поменутих одељења, одсек је одложио, док се у Народној Скупштини не реши пројекат закона о централној управи, који је влада предложила, како би се онда ове Уредбе могле преиначити и саобразити с поменутиим законом. Те су Уредбе именоване под бројем 1, 7, 10 поменутог списка.

Одсеку је част предложити Законодавном Одбору:

I.

Да и даље остане у важности и да се има као закон прогласити списак број 2. »Указ о прошењу Устава од 1903. године са свима законима раније Краљевине Србије на јужне наше крајеве присаједињене после балканских ратова. Р.Бр. 25.400 од 30. јуна 1919. године »Служб. Новине« од 15. јула 1919. године број 68.«

II.

Да престаје даље важити решење именовано у списку бр. 14., које гласи: »Решење Министарског Савета од 5. марта о. г. С.Бр. 442. о томе да буџете општина у оним окрузима, где нема

окужних одбора, решава Министар Финансија у споразуму са Министром Пољопривреде (необјављено).«

III.

Да решења Министарског Савета под бр. 4, 5, 16, списка, која се односе на кредите одобрене као помоћ пострадалима у рату, а која носе наслов: »Решење Министарског Савета у Бр. 15.067 од 19. јула 1920. год. о одобреном кредиту од 12.500.000 динара помоћи пострадалима у рату — извршено решење — необјављено«. — »Решење Министарског Савета у бр. 20.650 од 8. октобра 1920. г. о одобреном кредиту од 500.000 динара помоћи пострадалим у рату — извршено решење — необјављено«. — »Решење Министарског Савета у бр. 2679 од 29. марта 1921. године о начину и употреби одобреног кредита од 700.000 динара за округ смедеревски — извршено решење — необјављено« — пошто су ова решења Министарског Савета извршена и реализована, то Одсек предлаже: да њихово даље важење има престати.

IV.

Подносећи овај извештај одсеку је част умолити Законодавни Одбор, да изволи у пленуму усвојити горње предлоге, који су у одсеку донети једногласно.

За извештаја одсек је одредио господина Љубу Грандафиловића, народног посланика. 29. септембра 1921. године

Београд.

Председник **Миша Трифуновић**: Ову седницу закључујем, а за идућу предлажем продужење данашњег дневног реда као прву тачку, и као другу извештај II. секције, који је господин извештач сада прочитао. Прима ли Одбор ово? (Прима.)

Данашњу седницу закључујем, а другу заказујем за први четвртак, 13. о. месеца.

(Седница је закључена у подне.)

XVI. СЕДНИЦА

ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА

НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

КРАЉЕВИНЕ

СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

држана 13. октобра 1921. године у Београду.

Председавао Председник **Миша Трифуновић**. Секретар др. **Павле Чубровић**.

Присутан Министар Пољопривреде и Вода господин Иван Пуцељ.

Присутни делегати: др. Велимир Стојковић, начелник Министарства Пољопривреде и Вода; Ђирило Петровић, инспектор Министарства Пољопривреде и Вода и Милан Дунић, референт Министарства Пољопривреде и Вода.

(Почетак у 10 часова.)

Председник **Миша Трифуновић**: Отварам 16. редовни састанак Законодавног Одбора. Изволите чути протокол прошлог састанка.

Секретар др. **Павле Чубровић** чита записник XV. састанка.

Председник **Миша Трифуновић**: Прима ли Одбор записник? (Прима.) Објављујем; да је примљен.

Изволите чути молбу, која је стигла Законодавном Одбору.

Секретар др. **Павле Чубровић**: Тешки инвалиди моле Одбор, да учини измене неких чланова у закону о инвалидима, број 259; упућено III. Одсеку.

Председник **Миша Трифуновић**: Одбор је добио извештај I. и III. Одсека. Извештај I. Одсека тиче се Министарства Финансија, а III. подноси извештај о прегледу уредаба Министарства Народног Здравља. Како је извештај I. Одсека опширан, то ће се он ставити на дневни ред, кад за то буде било могућности.

Сад треба да извршимо избор два члана правника за извештај о захтеву Министра Пољопривреде и Вода за давање концесија за искоришћавање водених снага у Краљевини. Да би се тај избор могао обавити, дајем два минута одмора, да се чланови одбора споразумеју о кандидацији.

(Настаје одмор. — После одмора.)

Председник Миша Трифуновић: Настављамо седницу, господо. Појавила се тешка, да се у место два члана изаберу три члана, и ја молим Законодавни Одбор да то одобри, и ако смо прошлога пута уговорили да буду два члана. (Прима се.) Одбор се споразумео о избору чланова, и ја молим Законодавни Одбор, да прими за чланове ову господу: Дра. Светислава Поповића, дра. Лазу Марковића и Јована Ђоновића. Прима ли Одбор ову тројицу чланова, који ће проучити овај предлог господина Министра Пољопривреде и Вода? (Прима.) Објављујем, да је примљено.

Прелазимо на дневни ред. Молим господина известиоца да продужи извештај V. Одсека, који се тиче Министарства Пољопривреде и Вода. Стали смо код Уредбе бр. 15 списка. То је Уредба о окружним, управним и среским марвеним лекарима у Краљевини Србији и Црној Гори.

Известилац др. Славко Шећеров: Секција предлаже, да се прими без измене Уредба под бр. 15 списка о окружним управним и среским марвеним лекарима у Краљевини Србији и Црној Гори од 14. VI. 1920. године, обнародована у бр. 144. »Службених Новина«.

Председник Миша Трифуновић: Прима ли Одбор у начелу ову Уредбу овако, како је Одсек предлаже? (Прима.) Објављујем, да је ова Уредба у начелу примљена. Уредба је, као што видите, одштампана у »Службеним Новинама«. Хоће ли Одбор да чини какве примедбе у специјалној дебати код појединих чланова? (Нико се не јавља за реч.) Одбор не чини никакве примедбе; значи, да је ова Уредба примљена и у начелној и у специјалној дебати. Да поновим и овога пута, да ће и ова Уредба поново ићи у Одсек, и да ће затим наново доћи пред Законодавни Одбор са крајњом, дефинитивном редакцијом. Изволите чути даље.

Известилац др. Славко Шећеров: Секција предлаже, да се прими без измене Уредба под бр. 16 списка: Решење Министарског Савета од 4. XI. 1920. год. о додатку на путовање марвених лекара, обнародовано у бр. 70. »Службених Новина«.

Јован Ђоновић: Пошто ми у I. секцији радимо једну Уредбу о додатцима на скупшћу и дневницима за све чиновнике, а тако исто и о додацима за путовање, те ће и ови додаци за путовање марвених лекара ићи у ту главну Уредбу, ја мислим, да нема потребе да ми сада примамо ову Уредбу. Ја бих вас замолио, да ми ову Уредбу упутимо I. Секцији, да се прикључи ошним осталим, па да се и то питање реши оном главном Уредбом о додацима на путовање, коју има да изради I. Секција.

Известилац др. Славко Шећеров: Издаци су већ учињени на основи овог решења Министарског Савета. Према томе, досадање издатке треба одобрити и озакопити. Уредба коју израђује I. Секција има да доведе у сагласност сва ова разноврсна решења Министарског Савета.

Јован Ђоновић: Ја не тражим, да се ова Уредба суспендује, него да се врати I. Секцији,

а она живи и важи све док не буде обухваћена оном главном Уредбом. Зато вас молим, да је упутисте I. Секцији.

Председник Миша Трифуновић: То је иста ствар. Ова ће Уредба отићи I. Секцији и живеће до дефинитивног решења главне Уредбе о додацима на путовање. Дакле, ова се Уредба упућује I. Секцији. Изволите чути даље.

Известилац др. Славко Шећеров: Секција предлаже, да се прими без измене решење Министарског Савета о граничним марвеним лекарима од 10. S. 1920. године, које није обнародовано бр. списка 17.

Председник Миша Трифуновић: Жели ли Одбор да читамо, пошто није обнародовано? (Жели!)

Известилац др. Славко Шећеров чита решење Министарског Савета о граничним марвеним лекарима од 10. VIII. 1920. године.

Председник Миша Трифуновић: Реч има господин Љуба Јовановић.

Љуба Јовановић: Ја бих молио господина Министра или његова референта за једно објашњење, које је потребно да би проценили оправданост тих ефикасности овога решења, које треба озакопити.

Ја сам из новина сазнао, да је италијанска Влада забранила увоз наше стоке у Италију са разлога, што у нашој земљи постоји сточна зараза. Ја молим за објашњење, да ли то постоји и ако постоји и ако постоји, у колико постоји?

Председник Миша Трифуновић: Г. Министар је отишао на седницу Министарског Савета и молио ме је да га извиним, а овластио је свога референта, да у име његово да потребно објашњење. Реч има референт Министарства Пољопривреде и Вода.

Инспектор Министарства Ђирило Петровић: На питање г. посланика имам да кажем, да смо ми извештени телефонски од стране Министарства Спољних Послова, да збиља постоји забрана увоза стоке од стране Италије због тога, што се у неколико транспората појавио шап и устобоља. Тај извештај нисмо још добили писменим путем, али држим, да ћемо га добити у току данашњег дана. Већ је тражено од стране Министарства Пољопривреде и Вода, да се ово регулише некако и да сточни извоз не буде ометан у већим размерама, него да се подржава и даље онако као што је досада рађено, и да се поступи према конвенцији са Италијом, т. ј. да буде неко веће ограничење између срезова односно округа.

Као што рекох званично немамо још ништа, али су већ у томе смислу подузете извесне мере.

Председник Миша Трифуновић: Има реч г. Љуба Јовановић.

Љуба Јовановић: Мени је жао, што о овоме предмету не можемо говорити како треба, јер о њему нисмо обавештени. Као што видите и само Министарство о тој ствари није званично обавештено нити довољно обавештено, па онда ни нас не може о томе обавестити.

Али ја сматрам за дужност да Одбору свратим пажњу на овај факт. Било је време када је Италија била савезница нашега противника и стварнога непријатеља Аустро-Угарске, па када смо ми са Аустро-Угарском били у царинском рату, Италија је у то време са нама склопила ветеринарну конвенцију и тиме нам олакшала, да

можемо водити онај царински рат, који нас је фактично био довео у један тежак привредни политички положај:

Данаас је Италија наша савезница и са њом имамо формалан савезнички уговор. Видите да се појављују појаве на какве нисмо били навикнути од стране Италије сада и раније, него нас је на њих навикла Аустро-Угарска. И наравно немајући ближих података не могу да оциеним значај привредни и политички тога стања, али свакојак о да смо дужни на то обратити своју пажњу, јер последице и за привреду нашу па и за политички правац за будућност могу бити врло значајне.

Ја само морам рећи, да ми је тешко веровати, да Италијанска Влада прима као неко наслеђе, и то по моме мишљењу врло рђаво наслеђе, чак и такве методе аустро-угарске привредне политике према ондашњој Краљевини Србији, нашој земљи, према нашем народу, методе које никаква добра нису дошле Хабсбуршкој Монархији и које, ако би постале систем политички италијански, не могу донети добра несумњиво ни нама, а по моме мишљењу не могу донети добра ни Италији ни италијанском народу. Иначе сам за то да примимо ову уредбу како је предложена.

Председник Миша Трифуновић: Има реч господин посланик Дрофеник.

Јосип Дрофеник: Установа обмешних живиноздравничков је врло потребна. Озирај се на дебату се поопштома ујемам с сумњом, да је Италија ствар претирала, да нас хоче ошкоровати ни да ни толико ожукења, да би задртје меје оправичвало, темвеч нас хоче Италија с то одредбо господарско слабити, ко ве, да је при нас велика потреба, да извакамо живино ни то в сврхо збољшања наше валуте ни з озиром на поопшто поманькање крме.

Просим, да одбор стори все, да се италијанска влада примерио поучи, да сматрамо то кот шикано, катери нај следио репресалије, ни да се стори все, да се меје зопет одпрејо; кер под тем задртју трии наша живинореја ни то тиста, за катеро се ту в први врсти гре, намреч живинореја в Словенији.

Ти извози се врше в тако озких мејох, да не придејо нити в поштев. Даље со на туди политичне области врло добро организиране, да знајо забранити, да би се при извозу занесло како ожукење. Констатујем да следи при тех шиканох Италија Аустроји која је хотела с царинско војно слабити Србију. Треба је да се дожене, је би Италија наша савезница али непријатељица.

Просим тореј, да се вси ти недостатки чимпреј укицејо тер се с тем заварује наше пољеделство и наша валута.

Председник Миша Трифуновић: Има реч г. Павле Анђелић.

Павле Анђелић: Ја мислим, господо, да се ова ствар не односи на ову уредбу и молио бих, да се дискусија прекине, јер је ово ствар владине политике. Мени се чини да су нам Италијани забранили извоз а ми смо забранили Румунији. Ово је обадвоје слично једно с другим. Стога бих молио, да се ова уредба прими и пређе даље на рад.

Председник Миша Трифуновић: Има реч г. Ђоновић.

Јован Ђоновић: Господо, како каже г. Анђелић, истина нема једне техничке везе између ове

уредбе и овога питања. Али, ми нисмо могли пропустити прилику говорећи о овој уредби, а да не проговоримо неколико речи о овом италијанском поступку. Ово је начин поступања, који је био познат и практикован од Аустрије. У историји наших односа, између Аустрије и наше земље, дешавало се, да нам је Аустрија забранила извоз стоке и без повода и кад нисмо били у царинском рату са њом. Италија је исто забранила увоз стоке из наше земље. Ако нисмо добили писмену потврдну, добили смо вест о томе, и то је довољно.

Говорећи о ветеринарској контроли, морали смо поменути тај факт и Законодавни Одбор, пошто Парламенат није на окупу, дужан је скренути пажњу влади, да она не може да толерира такве мере и да у својим политичким односима према Италији мора заузети држање такво, да не може бити изненађења у будућности.

У осталом, морам казати, да гдегод смо пошлели ка границама, срели смо Италију као непријатеља и сада је срећемо као непријатеља, који исто хоће да нам на овај начин објави економски рат. Ми морамо заузети прав став према њима: или смо савезници или нисмо савезници. Ако смо савезници, у што не верујем, писменог уговора о савезу немамо, него смо савезници преко осталих савезника; нека се то зна; или смо непријатељи и онда треба и с тим да се рачуна.

Кад није Парламенат на окупу, кад ради Законодавни Одбор, фактички је потребно било и дужност је, да се из Законодавног Одбора чује глас противу таквих мера, које могу довести до нежељених компликација с нашим суседом. Стога сматрам, да је било корисно рећи оволико и да је у опште потребно било ово рећи и ради наше владе и ради иностранства. Нека знају они с поља, да не могу да нас шиканирају лака срца, да им ми то нећемо допустити, и да на крају крајева влада ове земље мора предузети мере, које могу једној гладној земљи, као што је Италија, донети више штете него користи.

Председник Миша Трифуновић: Прима ли одбор предлог одсека односно решења Министарског Савета? (Прима.) (Др. Л. Марковић: Молим за реч.)

Има реч г. Лаза Марковић.

Др. Лаза Марковић: Предлажем, да се прими са додатком, да се саопшти надлежном Министру текст говора, који су дали поводом овога питања.

Председник Миша Трифуновић: Стављам на гласање са додатком г. Марковића. Прима ли одбор и овај додатак? (Прима.) Објављујем, да је примљен.

Код специјалне дебате има ли ко да учини какву приредбу код појединих чланова? (Нема.)

Објављујем, да је ово примљено начелно и специјално. Изволите чути даље предлог V. Одсека.

Известилац др. **Славко Шећеров:** Секција предлаже, да се бр. 23. списка наредба одељка за кметство Дежелне Владе за Словенију од 11. 2. 1919. год. Шт. 354. Ур. 1. о марвеним лекарима прими без измене. (Љуба Јовановић: Је ли наредба објављена?) Јесте.

Председник Миша Трифуновић: Прима ли одбор? (Прима.) Код специјалне дебате нема нико ништа да примети код појединих чланова? (Нема.) Објављујем, да је примљено.

Изволите чути даље.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Секција предлаже, да се бр. 24. списка, наредба Повереништва за кметијство Дежелне Владе за Словенију од 21. 2. 1920. г. Шт. 139. Ур. 1., којом се повишују таксе за рибарске књижице, прими без измена. Она је објављена у званичном листу.

Председник **Миша Трифуновић**: Прима ли одбор ову наредбу? (Прима.) Што се тиче специјалне дебате нема никаквих примедба. Ова је наредба примљена у начелу и специјално. Изволите чути даље.

Секретар др. **Славко Шећеров** чита: Број 26. списка »Наредба целокупне Дежелне Владе за Словенију од 2./6. 1920. године бр. 255. Ур. Л. о полицијској контроли извозног промета преко државне границе односно демаркационе линије«. Даље се наводи да су све поменуте уредбе односно решења стручнога значаја, те изискују да се регулишу материје, за које није било до сада никаквог прописа, или где је због прилика после рата било потребно постојеће законе изменити или допунити.

Председник **Миша Трифуновић**: Прима ли одбор предлог одсека у погледу те наредбе? (Прима.) Исто тако нема примедба за специјалну дебату. Према томе, примљена је ова наредба. Изволите чути даље. Сада долазе уредбе, где је одбор предложио, да се поједини чланови мењају.

Секретар др. **Славко Шећеров**: Одбор предлаже, да се учине неке измене у појединим уредбама. И то предлаже, да се у броју 6. списка у Правилнику за утамањивање скакаваца од 26. 2. 1921. год. Ст. Нов. бр. 67. дода после члана 5. нов члан 6. који гласи: »Овај правилник важи и за Приу Гору«.

Председник **Миша Трифуновић**: Реч има г. Љуба Јовановић.

Љуба Јовановић: Ово је једна уредба, која се зове правилником, али у ствари је у свом предмету уредба са законском снагом, једна од оних, о којима сам говорио; да оне у садашње време не би могле да остану без измене. Ја ћу одмах на почетку казати, да су нам законски прописи о утамањивању скакаваца потребни, и према томе налазим, да треба такве прописе израдити. Али се не слажем, и не бих могао да гласам за овај правилник са оваквим његовим одредбама. Те су одредбе битне, и према томе ја бих био мишљења да ми овај правилник не примимо, него да целокупни правилник вратимо секцији, да га она у споразуму са Министарством Пољопривреде преради и саобрази данашњем времену и основним начелима политичким, на којима се заснива наша држава. Господи ће брзо бити јасно ово моје мишљење, кад их упознам са неким одредбама.

По члану 1. (чита): »Сваки сопственик или закупан засејаног, или неограђеног замљинића дужан је, да на њему уништава скакавце, чим се појаве. Исто тако су дужни сви грађани једне општине да на позив општинске власти заједнички утамањују скакавце на општинском земљишту, по путевима и поред њих као и на приватним имањима, ако се за то укаже потреба«.

Ја разумевам, да је сваки грађанин дужан лично онолико колико може допринети утамањењу скакаваца, али се уредба не ограничава на лично помоћ, него она позива сваког грађанина, а специјално на имаоца земље ставља и цео трошак

изазват тим утамањивањем. Даље се каже (чита): »Ако се од стране власти подухме утамањивање скакаваца на приватним имањима, дужни су њихови сопственици или закупници, да допусте да се то изврши са средствима, која су по прописаном упутству за то најподеснија«.

У чл. 3. се каже (чита): »Потребне справе и средства за утамањивање скакаваца, ако их појединци не могу набавити, дужна је општина набавити их о свом трошку и ставити их на расположење грађанима уз наплату накнаде за употребу справа и средстава по њиховој вредности«. Дакле власт ће прописивати справе и средства, а то ће све бити дужни грађани платити. Међутим, утамањивање скакаваца не врши се само у интересу онога грађанина, код којег се појавио скакавац, него се чини у интересу осталих грађана, на чијем се земљишту скакавци ису појавили.

Ја сматрам у опште, да је појава скакаваца једна елементарна незгода, која не спалази појединце, него већи део грађана, велик део народа. И оно исто, као што појединац није дужан подизати насипе или бране од воде, него се то дужне чинити веће заједнице, у крајњем случају велике насипе држава, тако и овај трошак треба да поднесе нека већа заједница. Ја налазим, да је то један предмет, о којему Секција треба да размисли.

Овде уз сам Правилник као саставни део Правилника налази се упутство за утамањивање. У том упутству, које је врло лено израђено, налазе се вазда именоване течности, некакве лампе, апарати и т. д. који могу бити јефтине, али могу бити и скупе. Према томе ја мислим, да у том смислу треба овај Правилник променути.

Још нешто морам изнети, да Вам свратим пажњу. Члан 4. каже (чита): »Извршење овога Правилника по приложеном упутству спада у дужност општинских власти. За неизвршевање одредаба овога Правилника и наредба, које су на основу тога издате, општинске власти узимају појединце на одговор по полицијској уредби«... — дакле се јавља једна врло блага ствар... « и кажњавају их са 5—50 динара у корист општинске касе, а утамањивање скакаваца предузимају одмах саме о трошку осуђенога. Дакле какве све ствари могу се овде излети из тога утамањивања скакаваца на рачун осуђенога!

Онда се даље каже: »Жалбе против осуда општинских власти разматрају и у последњем степену расправљају среске односно окружне полицијске власти«. Требало би знати, да ли среске или окружне власти. Дакле ту имате једну власт, која мени улива поверење, али не знам, да ли ће и другима уливати поверење. Онда се каже: »Закон за поднесене жалбе, као и за застарелост кривце важе прописи полицијске Уредбе«. Даље се каже: »Надзор над општинским властима о извршавању Правилника врше среске односно окружне полицијске власти. За лабаво вршење прописа по овом Правилнику од стране општинских власти узимају среске односно окружне полицијске власти на одговор Председнике односно кметове дотичних општина, и кажњавају их са 10 до 50 динара у корист државне касе«. Као што видите, јавља се једна могућност за изнуђивање оставка и свих оних незгода, против којих се морамо борити и заштитавати не само грађане него и самоуправу општинску по селима. Надаље се каже: »Жалбе против ових осуда ереских, односно

окојних полицијских власти разматрају и у последњем степену расправљају окојне полицијске власти односно Министарство Пољопривреде и Вода.

Ја не знам, како се то тумачи, да у последњем степену разматра окојна власт односно Министарство, а кад то разматра једно, а када друго, нигде није предвиђено. Зато ја бих молио одбор и г. известноца, да се они сагласе, па да се ова уредба, која је по циљу своје неопходно потребна, да се врати у секцију и да се она у секцији захтевима новог времена прилагоди.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Уважавам разлоге, које је г. Јовановић изнео у своме говору и пристајем, да се овај правилник врати у секцију и да се учине измене, које је г. Јовановић био предложио.

Председник **Миша Трифуновић**: Као што видите, господо, има више чланова код овог правилника. Г. Јовановић се дотакао само једнога члана. Да не би прелазили на друге чланове мени изгледа, да је тежња, да се усвоји предлог г. Јовановића: да се врати у одсек цела уредба, али пре него што бих ставио на гласање дајем реч г. Анђелићу.

Павле Анђелић: Ја сам хтео да учиним само једну напомену. Ми смо имали у Србији доста тих закона као што је овај о утамањивању гусеница и који су само донети формално, да се може рећи, да постоје. Па је тако исто и са овим законом. Нити ће га ко употребити, нити ћемо ми имати од скакаваца опасности, као што читам да их има у Африци и другим земљама. (Др. **Лаза Марковић**: Има их у Херцеговини и Црној Гори.) Ако их има, онда дотични крајеви треба да подносе трошак, а не то да падне на терет целог друштва — као што је право, да онај који има земље, да има прихода са ње тако је исто право да има и расхода. Писање пак самих уредаба и поправљање њихово одузима само времена за много важније послове који нас чекају, а ми сада поправљамо уредбу о скакавцима. Мени се чини, да је то измишљан посао сада враћати то у одбор, него треба примити ову уредбу, па да се поступа с њом за извесно време, а доцније ако се она покаже непрактична и да не ваља, онда треба поправити оно што не ваља, а ми сада још не знамо да ли ваља или не.

Др. **Павле Чубровић**: Мени је чудно, да мој ђмењак оваке гледиште заступа о овоме питању. Јер ствар је сасвим јасна; кад на пример извесно предузеће подиже брану за воду, онда се то чини не само за појединца, него за целину. Тако исто и скакавци на извесним местима чуда чине. Ја бих желео, да г. Анђелић оде у Подгорицу па да види шта може таква једна појава да учини од једнога краја: не остане ни траве ни жита. И онда ако се не спречи од стране државе једном мером, може да у једноме крају учини читав пустош.

Ја бих молио Одбор, да овај предлог, који је истакао г. Јовановић и то врло умесно и тактично и врло лепо га образложило и то не само у економском делу о сузбијању ове појаве, него је довео у везу и са полицијским манипулацијама, које имају везе са овим мерама, врати секцији, да га размотри и донесе потребно решење.

Љуба Јовановић: Да се објаснимо. Ја нисам категорички казао да држава подноси трошкове,

него сам казао: држава или каква већа заједница, а та може бити срез, округ или област. Моје мишљење у оште, да један велики део старања о пољопривреди пренесемо на веће заједнице, и: пр. на области.

Председник **Миша Трифуновић**: Дакле, господо, ја ћу ставити на гласање овај предлог г. Јовановића, па ако он буде одбачен, ставићу предлог г. Анђелића. Прима ли одбор предлог г. Јовановића? (Прима.) Дакле, овај правилник понова се враћа у одсек.

Изволите чути даље.

Известилац др. **Славко Шећеров** (чита): Секција предлаже, да се у броју 8. списка Уредба о оснивању средњих пољопривредних школа од 27. 11. 1920. године Сл. Нов. бр. 5. измени тако, да има члан 37. ал. 1. да гласи: »Супплементом средње пољопривредне школе може постати кандидат, који је свршио високу пољопривредну школу или пољопривредни факултет у земљи или на страни.«

Председник **Миша Трифуновић**: Прима ли Законодавни Одбор у начелу ову уредбу под бројем 8. списка? (Прима.)

Пошто је Уредба примљена у начелу, сада ћемо прећи на дебату у појединостима.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Код првих шест чланова нема никаквих примедба.

Председник **Миша Трифуновић**: Има ли каквих примедба код првих шест чланова? (Нема.)

Пошто нема примедба, објављујем, да су првих шест чланова примљени. Изволите чути сада члан 7.

Љуба Јовановић: Господо, у члану 7. набрајају се предмети, који се имају учити у овим школама, па се као први предмет наводи српски језик. Ја мислим, да је ово ушло овако само једном омањком, и молим г. известноца, да ту случајну омањку исправи.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Ово је овако ушло омањком. Место речи српски, ставиће се српски, хрватски и словеначки.

Председник **Миша Трифуновић**: Има ли кошта да приметити на чланове од 8. до 36. закључно? (Нема.)

Пошто нема никаквих примедба, ови су чланови примљени. Изволите чути члан 37.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Овај је члан гласно по овој Уредби овако: »Супплементом средње пољопривредне школе може постати кандидат, који је положио испит зрелости, у средњој школи, гимназији или реалци, и свршио високу пољопривредну школу или пољопривредни факултет у земљи, или на страни.«

Секција предлаже, да тај члан сада гласи овако: »Супплементом средње пољопривредне школе може постати кандидат, који је свршио високу пољопривредну школу или пољопривредни факултет у земљи, или на страни«, — а да се изостави онај став: »Који је положио испит зрелости у средњој школи, гимназији или реалци.«

Последњи став овога члана остао би и даље у важности.

Господа, која су састављала ову Уредбу, полагала су нарочиту важност на то, да сваки пољопривредник и агроном, који хоће да постане суплемент односно наставник на пољопривредној школи, мора да положи испит зрелости у гимназији или реалци. Међутим како се у извесним пољопривредним школама примају ђаци и без ис-

пита зрелости, као што је случај у Француској, где су многи наши ђаци ове школе свршили; потребно је омогућити и тим нашим ђацима, који су се одмах одали на специјално проучавање своје струке а нису претходно прошли кроз гимназију или реалку, да и они могу постати сулентима у пољопривредним школама. Сад је питање у овоме, да ли је паметно да се помаже та специјализација наставника од ниже средње школе или да се усвоји то да наставнички кадар мора да прође кроз целу гимназију или реалку. Секција стоји на становишту, да није потребно развијати стручну спрему, т. ј. специјално да треба изоставити ову одредбу, која нарочито подморава наставника да има стручно образовање гимназијско или реалке.

Председник **Миша Трифуновић**: Има реч г. Радонић.

Др. **Јован Радонић**: Ја бих само једно питање поставио г. известиоцу. Ја претпостављам, да код нас има школа средњих економских и претпостављам, да један наставник треба да има стручну матуру. (Известилац др. **Шећеров**: То је претпостављено.) С друге стране, један наставник на једној агрономској школи треба да има шире знање. Према томе, ја мислим да би можда било добро, ако остане стара редакција ове уредбе.

Председник **Миша Трифуновић**: Реч има г. Љуба Јовановић.

Љуба **Јовановић**: Господо, ја се донекле слажем са разлозима, које је изнео г. известилац од стране секције, али мислим да њихов предлог не одговара њихним намерама. Намера је била да се омогући, да и свршени ђаци средњих пољопривредних школа могу, кад добију вишу стручну спрему, да постану наставници средњих пољопривредних школа, али то није написано него је у опште изостављена средњошколска спрема. Дакле значи, да се може десити да неко постане професор овакве средње пољопривредне школе и ако није свршио ни гимназију, ни реалку, ни овакву средњу пољопривредну школу, јер ми не можемо знати прописе, по којима се по целом свету примају слушаоци на велике пољопривредне школе. Може бити да се слушаоци у какву школу примају без великих квалификација и онда се може десити, да постане неко наставником, који има неко треће специјално образовање или који у опште нема никаквог специјалног образовања. Да наведем пример: може се, господо, десити да у оваквом нарочитом случају неко, који свршио учитељску школу или богословију, дође до агрономског факултета и онда имате тога пређашњег болослова и педагога не на своме послу него као наставника пољопривредне школе, а то свакако није секција хтела. Онај први пропис чл. 37., против кога је секција устала, морам признати да има своју добру страну. Господо, тражи се од омладине, да има опште васпитање и образовање што дају средње школе. Ми од тога правила не можемо одустати, а највише што се може допустити то је у корист оних, који сврше средњу пољопривредну школу. И тако ја не бих био за то, да се изостави онај пропис, којим се каже да се може захтевати по члану 37. од кандидата; да је положно испит зрелости у којој средњој школи или реалци него само да додамо, да је завршио испит зрелости у средњој школи или у средњој Пољопривредној школи. Молим г. известиоца, да ову измену прими.

Известилац др. **Славко Шећеров**: То се може примити.

Председник **Миша Трифуновић**: Има реч г. др. Павле Чубровић.

Др. **Павле Чубровић**: Господо, питање о квалификацијама то је један разтеглив појам, то је најделикатније питање у целокупном васпитању и образовању. То је питање донекле које квалификације омогућавају једном човеку стручну спрему и даљу образованост. Узмите на пример образовање гимназијско по средњим школама и замислите једнога гимназијалца, који учи и француски и немачки и латински и зоологију и ботанику и математику и физику и кад изађе из 8 разреда гимназије и положи матуру, тај гимназијалац по моме најдубљем уверењу не може превести ни једно дело из латинског језика. Ако може превести што из немачког или француског језика, после гдне муке са речником. Ја знам професора гимназијских, који и данас не знају те језике. Од предмета из математике, из језика како су данас стрпани по наставном програму и плану могло би се тако исто много штошта да наведе као доказ, да гимназијско образовање овако какво је данас апсолутно никакве гаранције не даје, да би могли чинити приоритет једном гимназијалцу према једном учитељу. Има разлике у толико, што се један специјализирао у једном правцу, а учитељац и богослов у другом правцу мало више. Главна је ствар, да имате нешто за подлогу даљега пољопривреднога образовања. Пољопривредни факултети на страни било у Немачкој, Француској или Италији колико је мени познато а прилично сам се постарао да их познам, ти пољопривредни факултети на страни у Немачкој, у Француској и у Италији немају везе са латинским језиком, немају везе са математиком, имају само један део примењене математике, која са оном гимназијском математиком никакве везе нема, а имају везе са хемијом, хемијском технологијом итд. итд. На свима тим агрономским факултетима кад у Ческој у Табору, у Италији на агрономском факултету у Неапољу, на француском агрономском факултету у Туру, ја сам од прилике прикупио неколико података за све те факултете, не тражи се тамо од студента из које је школе дошао, него се тражи да има само неко школовање било то ма које стручно школовање, било то неко заокружено образовање, које даје квантум општега образовања, да може на основу тога што зна или бар што се предпоставља да зна, наставити пољопривредно-стручно образовање. Ви знате, да смо у Србији имали неколико лепих примерака. На пример у Шабцу имамо професора пољопривредне школе, који има свршену учитељску школу, он је изнео одличну сведочбу са ческог универзитета у Табору. Имамо Милоша Радосављевића са свршеном учитељском школом, који је свршио агрономски факултет у Табору као стручњак врло добро. Имате дакле доста примера, из којих се види да факултети агрономски на страни не траже гимназијске способности, с тим треба да се помиристе. А кад будемо говорили о измени наставнога плана и програма, ми ћемо се забавити мало дуже о квалитету наставног плана и програма средњих школа, које имамо и онда ћу ја имати прилике да изнесем своје мишљење. Овде специјално молим чланове Законодавнога Одбора, да не полажу много на тако хваљену средњешколску спрему, она није

никаква, а оно што је поменуо г. Љуба Јовановић то је оправдано. Иначе нити се тиче овога даљег ширега спремања и оспособљавања за даљњи рад по мом дубоком уверењу, ја бих оставио како је секција предложила: да првенствено имају права за наставнике средњих школа они, који имају свршену пољопривредну школу или агрономски факултет.

Председник Миша Трифуновић: Реч има господин посланик Дрофеник.

Јосип Дрофеник: Припорочам, да се спрејме предлог секције, кер је исто водила мисел, да је треба дати професорјем на средњих кметјских школах темељито строковно изобразбо. Исто се нај би навзели и в средњих школах ни зато нај би имели пристон на пољопривредни факултет и абсолвенти средњих кметјских школ.

Практично изобразбо се доби само с тем, ако се дијак не само на факултети темвеч туди в на примерни вишини стојечи средњи строковни школи бави с строко, за katero се хоче специализирати.

Довршена гимназија не нуди за техничне ни строковне високе школе подlage ни је так дијак на разбојју без сваке практичне изобразбе.

Рес је, да доби дијак на факултети строковно наобразбо а то по вечини те теоретско. Кар се тиче кметјских строковњаков, ки со звршили средње кметјске школе имајо много веч практичне вредности за ширјење кметјскога поука мед селаштвом ни за навајање напреднему господарству кот доседањи абсолвенти кметјске факултете. Затореј је пополнима оправичена захтева, да се и тим абсолвентом омогочи достои на факултето.

Ако се спрејме та принцип, поук не бо триел, придемо на до бољших строковних сил.

Председник Миша Трифуновић: Има реч г. Жарко Миладиновић.

Др. Жарко Миладиновић: Ја не могу да се сложим са изводима г. дра. Чубровића. Он тражи од гимназија и од реалка неко специјално стручно васпитање, међутим смер гимназије није то. Зато имамо стручних школа и факултета, где се човек може стручно изобразити. Гимназија треба да да темељно и основно образовање. И ја сам тога мишљења, да један добар ђак — латинац — који сврши матуру није кадар да преведе без погрешке какву латинску књигу, као ни онај математичар, који је свршио одлично гимназију, не постаје ванредан математичар, него се сви они после спремају за извесне факултете на које пређу и тамо се стручно образују. За техничаре се тражи особито реалка, а може да буде и гимназија. Ја сам познавао инжењере, који су свршили гимназију на су ипак били врло добри инжењери. По томе се дакле види: да му гимназија ипак даје способности, да може да пређе на стручни факултет и да се оспособи као стручњак у својој струци. Ми имамо основа одиета да критикујемо данашњи наш систем у гимназијама, то нема сумње, и вероватно ће се тражити измена у томе правцу, кад то дође на дневни ред, али свакако гимназија или реалка може да даде способности, да неко оде и на стручне пољопривредне школе. Ја се слажем потпуно са предлогом г. Јовановића, те да према томе остане и реалка и гимназија и да тиме омогућимо таквим људима да свршавају пољопривредни факултет, ако су свршили гимназију или реалку и положили испите.

Председник Миша Трифуновић: Има реч др. Чубровић.

Др. Павле Чубровић: Ево у чему је ствар. Мене господин Миладиновић није добро разумео овде, кад сам казао о гимназијском општем образовању. Ја у гимназијама опште образовање нећим онда, кад људи продуже да студирају медицину или правне науке. (Чује се: Може све.) Ко год хоће све, не може ништа!

Ја улазим мало дубље у питање. Људи, који имају више способности да се усаврше у латинском језику, они ће без сумње отићи после да студирају класику, зато што га је за то гонила воља. Видите да ту има стручног образовања, а то имате и у природним наукама и у математици, то имате најзад у свима студијама. Међутим у гимназијама, ту се не учи ниједан предмет пољопривредни, ишти се може развити воља за агрономски факултет.

Др. Жарко Миладиновић: То није тачно. Било је врло добрих техничара и инжењера, који су свршили гимназију и ако реалци изгледају подобнији за те науке. Стога и пољопривредне науке може лакше да слуша свршени гимназијалац и ја сматрам, да је предлог господина Јовановића потпуно оправдан.

Референт Министарства Милан Дунић: У средњој пољопривредној школи изучавају се предмети чисто реални. Нека господа предбацују, да то није пољопривредна школа, а она је међутим средња пољопривредна школа, јер се у њој само место латинског и грчког језика изучавају пољопривредне науке. Та иста господа предбацују, да та школа не даје опште образовање, међутим, ви ћете видети из програма те школе, да она пружа широко опште школско образовање. У тим школама изучава се српски језик, предвиђено је изучавање страних језика, као и историја и географија. Истина није заступљено изучавање латинског и грчког језика, али место тога уче се корисни предмети из пољске привреде. Ми Словени немамо ни најмање разлога да учимо латински језик. Ако би тај разлог за учење латинског језика постајао код Германа, тај разлог за нас не постоји, и ја сматрам, да уместо латинског и грчког много је боље и корисније изучавање кемеије и других пољопривредних наука.

Друго, што ме је побудило да изнесем своје мишљење у пређашњој седници, да је средња пољопривредна школа боља за образовање, но средња школа у овоме је: У гимназији као што вам је познато кемеија се учи у четвртном разреду, а у средњој пољопривредној школи она се изучава три године. У првом разреду изучава се општа кемеија, у другом агрикултурна кемеија, а у трећем аналитичка кемеија. То су основни предмети, који много боље могу да послуже за студирање агрономских наука него скучено учење кемеије у IV. разреду гимназије. Шта је диктовало мојим колегама да онемогуће да могу бити професори тих школа они, који су свршили средњу пољопривредну школу, ја не знам, али мислим, да им то није диктирала оправдана потреба, но да су то једино учинили из разлога, да онемогуће себи конкуренцију.

Председник Миша Трифуновић: Молим господина референта, да не оптужује никога.

Референт Министарства Милан Дунић: Ја сам изнео даље, да се не стави средње-школска

настава, јер има на пр. пољопривредних школа, као што је институт агрономије у Паризу, који тражи приликом пријема у школу само испит, а не тражи средњошколско гимназијско образовање. (**Љуба Јовановић:** Јест, само испит!) Ја сам мишљења, да би требало ову редакцију примити као што је V. секција предложила, јер су тиме заштитени интереси пољопривреде.

Председник Миша Трифуновић: Има реч господин референт Стојковић.

Референт Министарства Пољопривреде др. **Велимир Стојковић:** Допустите ми да вам изнесем разлоге, који су руководили Министарство да унесе ову одредбу у члан 37.

Јован Ђоновић: На Министарство има два гледишта.

Начелник Министарства др. **Велимир Стојковић:** Ја говорим као референт Министарства Привреде, а господин Дунић је износио своје мишљење.

Јован Ђоновић: Министарство може да изнесе пред одбор само једно гледиште, а не два. Није Законодавни Одбор овде звао референте да чује њихове дискусије, него да чује званично мишљење министарства. (Чује се: То смо чули.) Ако смо чули, онда немамо више шта да чујемо. Ако референти буду водили овде полемике, онда то није Законодавни Одбор.

Начелник Министарства др. **Велимир Стојковић:** Ја говорим овде као референт надлежан о тој ствари.

Председник Миша Трифуновић: Господин Министар Пољопривреде се извишио и отишао је у министарску седницу. Господин Министар је рекао, да ће га заступати референти. То значи: гледиште Министарства Пољопривреде изнеће референти. Овде, међутим, референти воде међу собом дискусију ко од њих има право. Законодавном Одбору то не треба. Законодавном Одбору треба гледиште Министарства Пољопривреде. Ја на то обраћам пажњу господи референтима, а ми ћемо прећи преко овога што се мало час десило.

Ко је дакле, надлежан да говори о овим стварима?

Начелник Министарства др. **Велимир Стојковић:** Ја сам.

Председник Миша Трифуновић: Ја рачунам да то спада у надлежност једног стручног одељења Министарства Пољопривреде, а начелник је тога одељења господин др. Стојковић. Изволите говорити, господине Стојковићу.

Начелник Министарства др. **Велимир Стојковић:** Два су, управо, разлога била, који су руководили Министарство Пољопривреде да унесе ове одредбе у чл. 37. На првом месту имало се у виду то, да средњу пољопривредну школу свршавају ђаци ниже пољопривредне школе, који претходно имају свега четири разреда основне школе. И ова Уредба даје право ђацима, кад сврше нижу пољопривредну школу, да могу ући у средњу пољопривредну школу. Исто тако има на страни извесних школа, које не траже тако јаке квалификације, и у те више школе често могу ући ђаци са претходним врло slabим школовањем. Ми имамо ђака, који су за време рата свршили у Енглеској средњу пољопривредну школу, а који су имали свега два до три разреда гимназије, и Министарство им спори право чак и за професора

ниже пољопривредне школе. Дакле, имао се у виду тај факт, да велики број ђака иде у своје школовање тим споредним путем: најпре кроз нижу пољопривредну школу, па онда кроз средњу долазе на вишу школу, и хтело се да у наше пољопривредне факултете, којих имамо два: један у Загребу, а други у Београду, могу ући као редовни ученици само свршени матуранти; хтели смо да водимо рачуна о нашим ђацима, који сврше наш пољопривредни факултет. Због тога смо и прописали ове одредбе. Иначе, ако допустимо, да се ти ђаци лиферују тим посредним путем, из нижих и средњих, па онда из виших пољопривредних школа, онда наши пољопривредни факултети неће имати довољно ђака, а ја мислим, да то не може бити наша жеља. Али, није само тај разлог. Ђаци, који претходно сврше матуру и добију то опште образовање, кад буду свршили пољопривредни факултет и добију и највише стручно пољопривредно образовање, моћи ће много боље да раде на развијању и усавршавању наше пољске привреде. Ми допуштамо, да ђаци више пољопривредне школе могу бити они, који су свршили средњу школу, али за професоре средњих пољопривредних школа тражили смо матуру не само за то, што ти професори треба да буду људи са ширим образовањем, него и стога, што то треба да буду људи, који ће и ван школе и речју и пером и делом радити на унапређењу наше пољопривреде. То су, дакле, у главном били разлози, којима се Министарство руководило при доношењу свих одредаба. Пре свега, да се спрече споредни путеви у школовању, а нарочито да се осигура довољан број ученика на нашим пољопривредним факултетима, и да се на тај начин осигура будућност наших пољопривредних факултета.

Извештач др. **Славко Шећеров:** Ви сте, господе, чули овде разлоге, који говоре у корист редакције чл. 37., овако како је то предложило Министарство Пољопривреде и Вода. Ви сте чули предговорнице, који су хтели и имали намеру да ова измена у чл. 37. буде јасна. Ја усвајам ове разлоге господина Јовановића и господина Дрофеника, и молим Вас да ова измена гласи овако: »Супплементом средње пољопривредне школе може постати кандидат, који је положио испите зрелости у средњој школи (гимназији или реалци) или завршио испит у средњој пољопривредној школи и свршио је високу пољопривредну школу или пољопривредни факултет у земљи или на страни«.

»Супплемент, који за пет година не положи професорски испит, отишата се из наставничке службе«.

Та редакција има у главном ове добре особине: што омогућава онима, који се специјализирају у нижим и средњим пољопривредним школама да могу да се упишу на пољопривредни факултет и да постану наставници; а уједно сузгава злоупотребе, које је господин Јовановић поменуо; то је да неко може из Богословије или Учителске школе да се упише у Академију и мало заобилазним путем да дође у наставнички кадар пољопривредне средње школе. Ја мислим, да је ова редакција и овака измена алинеје члана 37. најбоља и молим, да се она прими.

Председник Миша Трифуновић: Приступимо, господе, решавању. Члан 37. према предлогу господина извештача допуњује се само у томе,

што суплентом може постати и оно лице, које је свршило не само гимназију или реалку, него и завршило испите у средњој пољопривредној школи. Ја ћу ставити ово на гласање.

Начелник Министарства др. **Велимир Стојковић**: Ја не могу ово да примим, јер се морамо бринути о спреми наших ђака, а пољопривредни факултет не прима ђаке са средњом школом, него само са матуrom.

Председник **Миша Трифуновић**: Пошто представник Министарства Пољопривреде и Воде не прима овакву редакцију, морам овај члан вратити у одсек. Молим господу референте да од стране Министарства Пољопривреде долазе у Законодавни Одбор са већ израђеним гледиштима, да не бисмо губили времена. (Објашњења.)

Известилац др. **Славко Шећеров**: Мени се чини да господин Дунић представља више гледиште Министарства.

Председник **Миша Трифуновић**: Апсолутно више нећу дозволити двојици референтата да говоре о једном питању. Само један референт може од стране Министарства говорити. Који ће тај референт бити, ја молим начелника референта, да то питање простудира пре него што дође у Законодавни Одбор. Има реч господин Аврамовић.

Михајло Аврамовић: То су данашња спорна питања и немојмо их понова третирати. Она су третирана у Немачкој, Чешкој и непрестано постоји борба између једног и другог правца. То је ствар науке и људи, који је проповедају, морају бити снабдевени највишом науком, и ја сам за то, да се ова ствар уцути секцији, али да се на њу позову они, који представљају спрему и стручност пољопривредне науке, да они ту раде, а не да се догоде спорови. Они, који представљају мање спреме, не треба да дођу, а они, који представљају науку пољопривредну треба да се позову.

Председник **Миша Трифуновић**: Забуна је дошла од туда, што господин Министар није ту да ствар расчисти. Министар је молио и рекао, да има важна Министарска седница од које неби могао да изостане. Пошто се господин референт не слаже, а господин Стојковић не прима овакву редакцију, коју је прочитао господин известилац, то треба да се ова ствар врати у одсек, где има да се позове и господин Министар. Молим председника одсека и референта, да позову министра да се то питање пречисти и дође као готово од стране Министарства у одсек. Ова је дискусија по овоме члану свршена.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Ова се дискусија водила у самој секцији и зато би господин Министар Пољопривреде требао да понаље оне референте, који представљају његово мишљење а не референте, који заступају противречна гледишта. Господа референти су опет сада дошли са противречним гледиштима.

Јован Ђоновић: Господине Председниче, ја хоћу да упутим ово неколико речи вама и да вас умолим, да прибавите санкцију овоме што ћу овде рећи. Ја примам да се важне ствари у секцији и ван секције реше поред Министра са референтима. Али господо, има ствари, које су важне, које су важније и најважније. За оне ствари, које су важније и најважније, Министри не могу да шаљу референте, него морају да дођу сами на седнице. Пољопривредно образовање као и свако друго образовање је врло важна ствар и господин

Министар треба да буде присутан. Уопште бих вас молио, да кад су тако важне ствари на претресу и кад такво једно питање изиђе пред пленум, Министри буду присутни овде; јер може се сматрати, а на крају крајева имали бисмо права да сматрамо, да они врло често не схватају озбиљно своје дужности, иначе не би тако поступали. Ми најзад не можемо пити хоћемо да слушамо више овакве ствари. Министри треба да долазе у секцију или пленум или да пошаљу људе, који заступају гледиште његово и гледиште владе.

Љуба Јовановић: Ја мислим, да смо дали више значаја овоме случају но што треба. Ми имамо потпуно права да сами решимо ову ствар како ми хоћемо, али ја се слажем и разумем врло добро господина Председника, који није хтео да преломи ову ствар преко господина Министра. То је љубазност према њему и он ту пакњу заслужује. Он је изостао са ове седнице из важних државних разлога, али он нас није могао замолити да не радимо. Чувши мишљење господина референта и ја бих био за то, да се ова ствар врати како је и предложено секцији па ћемо после решити како ми нађемо за сходно.

Председник **Миша Трифуновић**: Ја морам изјавити, да ћу се постарати да умолим Министре да долазе на седнице на којима ће сами присуствовати и да референти долазе са чистим и одређеним гледиштем.

Др. **Жарко Миладиновић**: Ја се слажем са господином Јовановићем, јер сами Министри не могу да буду овде у седници, кад се држе министарске седнице. Стога би требало замолити заменика Министра Председника, да не сазива министарске седнице кад Законодавни Одбор држи своје седнице. Ми држимо седницу увек до подне и зато би га требало замолити, да закаже седнице за после подне како би Министри могли присуствовати нашим седницама. Још нешто, онај ко дође у име министрово, он треба да се јави Председнику и да каже да долази у његово име.

Председник **Миша Трифуновић**: Ова је ствар упућена Одбору коме ће присуствовати и госп. Министар. Прелазимо даље.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Код чл. 38. нема примедбе.

Председник др. **Миша Трифуновић**: Прима ли Одбор прочитани члан? (Прима.) Објављујем, да је примљен. (Жагор.) Господо, ви сте усвојили једно гледиште и принцип, да се код свију чланова код једне уредбе каже има ли примедба код кога члана. Када се каже, да се нико не јавља са примедбама код појединих чланова, ви сте усвојили, да се онда сви ти чланови стављају на гласање. Ја видим примедбу господина Јовановића код чл. 66. а господин Чубровић има примедбу код чл. 39. Како је чл. 38. примљен то сада прелазимо на чл. 39.

Известилац др. **Славко Шећеров** (чита): »Чл. 39. За хонорарне наставнике средње пољопривредне школе могу бити постављена лица са квалификацијама, које се траже за такве наставнике средњих школа (гимназија и реалака)«.

Др. **Павле Чубровић**: Ја ово, господо, не разумем, да се у једној стручној пољопривредној школи могу постављати таква лица. Она могу предавати математику и тако што, што се предаје и у средњим школама. Молио бих за објашњење о томе.

Началник Министарства др. **Велимир Стојковић**: Овде је реч о општим предметима као што су: српски језик, страни језици итд. и ту може да се узме наставник гимназије, који ће као хонорарни наставник у тим школама рећи у Ваљево радити, тако да се све снаге могу добро искористити.

Љуба Јовановић: Овде се говори, господо, о општим предметима, али међутим поред општих предмета има и стручних предмета и практичних предмета. Рецимо музика и певање, и сада је питање, хоће ли се у свакоме месту, где ће бити овакве школе, наћи стручан музичар за наставника. Због тога би требало да буде тако одређено, да може бити ту и човек, који нема потребних квалификација. Ово је и сувише много претерано. Кад већ г. Чубровић на ову ствар обраћа пажњу, онда и ја молим, да се ова ствар врати у Одбор да се стилизује.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Примам:

Председник **Миша Трифуновић**: Онда се овај члан враћа у Одбор. Изволите чути даље.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Од чл. 40. до чл. 65. закључно нема примедбе.

Председник **Миша Трифуновић**: Све прочитане чланове, пошто нема примедба, стављам на гласање. Прима ли Одбор прочитане чланове у специјалној дебати? (Прима.) Објављујем, да су примљени. Изволите чути даље.

Известилац др. **Славко Шећеров** (чита): Чл. 66. Сви кандидати за професоре Средње Пољопривредне школе полажу професорски испит по нарочитом програму, који прописује Министар Пољопривреде и Вода.

Љуба Јовановић: Господо, ова реч »нарочитом« може да се изостави.

Началник Министарства др. **Велимир Стојковић**: Ми имамо овакве случајеве, да се испити за средње пољопривредне школе полажу по једном програму, а за ниже по другоме програму.

Известилац др. **Славко Шећеров**: И ја мислим, да се реч »нарочитом« може слободно изоставити.

Др. **Павле Чубровић**: Овде има једна празнина. Испит на универзитету је за онога човека, који воли да студира те науке и у свим законима се предвиђа како то има да буде. Ја мислим, да и ово овде има везе са оним, што сам говорио раније и да би требало да се каже ко све има права на полагање испита. (Чује се: Има то мало даље.)

Известилац др. **Славко Шећеров**: Ја примам ову измену.

Председник **Миша Трифуновић**: Пошто известилац прима да се изостави реч »нарочитом«, прима ли Законодавни Одбор, да се овака измена овога члана ослажи? (Прима.)

Има ли примедба од чл. 67. до 78. закључно. (Нема.) Пошто примедба нема сви прочитани чланови примају се. Према томе је ова уредба примљена и изволите чути даље.

Известилац др. **Славко Шећеров** чита бр. 9 списака, уредба о изменама и допунама закона о нижим школама за пољску привреду од 28. 9. 1921. год. Ст. Новине бр. 252. тако да чл. 18., тачка 1: гласи: »Супплементом може постати лице које је свршило вишу пољопривредну школу у земљи или на страни«.

Председник **Миша Трифуновић**: Прима ли се начелно ова уредба о нижим школама за пољску привреду овако како је као предлог 5. одсека? (Прима.)

Известилац др. **Славко Шећеров**: Секција не предлаже никакве измене за члан 1., 2., 3., 4. и 5.

Љуба Јовановић: У чл. 6. да се каже место »српски језик«, »језик српско-хрватско-словеначки«.

Председник **Миша Трифуновић**: Прима ли се ова допуна г. Љубе Јовановића? (Прима.)

Љуба Јовановић: Ја бих молио г. известивоца или референта Министарства, да ми објасни, на што се односе ове допуне, које се у овом чл. 9. предвиђају, јер да објасним господи у одбору, ово није потпуна уредба, него су измене и допуне закона, на се наводе само неке речи из којих није јасно што се мења, а мало ми изгледа и сумњиво, да се под овим не мисли нешто, што ми не би било по вољи.

Известилац др. **Славко Шећеров** чита чл. 9. нове уредбе.

Љуба Јовановић: Видите, господо, у чему је ствар. По старом је било овако: »Настава у нижим пољопривредним школама обавезна је на следећи начин: Сваке године узимаће се из појединих срезова за сваку од ових школа најмање по 30 ученика«. — све то остаје — »које ће се школи при оснивању њеном одредити«. — Сад се додаје израз »које одреди Министар Пољопривреде и Вода«.

Председник **Миша Трифуновић**: Прима ли се члан 9. по предлогу секције? (Прима.) Изволите чути даље.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Секција предлаже, да се чланови 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16. и 17. приме без измене.

Председник **Миша Трифуновић**: Прима ли Одбор ове чланове како су предложени од стране Одсека? (Прима.) Објављујем, да су примљени. Изволите чути даље.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Секција предлаже, да се у чл. 18. учини ова измена. Прва алинеја тога члана гласи: »Супплементом може постати лице, које је свршило нижу пољопривредну школу у земљи или на страни, а претходно је свршило гимназију, реалку, учитељску школу или коју признату средњу пољопривредну школу«.

Секција предлаже, да се последњи део овога става управо ове реченице избаци, наиме да отпадне реч »а претходно је свршило гимназију, реалку, учитељску школу или коју признату средњу пољопривредну школу«, тако да остане само ово: »Супплементом може постати лице, које је свршило нижу пољопривредну школу у земљи или на страни«. То је за нижу школу.

Председник **Миша Трифуновић**: Има реч г. Љуба Јовановић.

Љуба Јовановић: Господо, пошто је ово у вези са овим законом о средњим пољопривредним школама, ја бих предложио, да се и ово врати секцији, па да се ствар претресе уједно.

Председник **Миша Трифуновић**: Прима ли Одбор предлог г. Љубе Јовановића, да се и ово врати секцији? (Прима.) Објављујем, да се и ово враћа секцији. Изволите чути даље.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Одсек предлаже, да се чланови 19., 20. и 21. приме без измене.

Љуба Јовановић: Молим за реч.

Председник **Миша Трифуновић**: Реч има г. Љуба Јовановић.

Љуба Јовановић: Ја бих узео реч код чл. 18. јер нисмо гласали о другим деловима његовим.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Цео члан 18. враћа се секцији.

Љуба Јовановић: Добро, враћа се цео члан, али ја бих ту хтео нешто да кажем и да умолим секцију, да о томе поведе рачуна. У другом ставу чл. 18. проведена је она мисао, која се налази у закону о средњим школама, гимназије и реалке, да је један сулент дужан у року од 5 година да положи професорски испит. Овде је Уредбом учињена једна измена па је решено овако: »Изузетно од овога, професором може постати сулент (значи стећи сва права професора), који није положио професорски испит после две године сулентске службе, с тим да је дужан у року од 5 година положити тај испит, иначе не може напредовати даље све докле тај испит не положи«.

Али, господо, он је већ постао професор и примио прву професорску плату, а то по моме мишљењу не треба да остане.

Председник **Миша Трифуновић**: Извините што ћу ја као Председник да се умешам. То је било, господо, само привремено и сада је са тим свршено. Према томе примате ли, да се то врати у Одсек? (Чује се: То је већ враћено Одсеку.) Цео члан 18. је враћен. Изволите чути даље.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Одсек предлаже, да се Уредба бр. 12. списка о изменама и допунама закона о обнављању и унапређењу виноградарства од 22. марта 1921. год. бр. 83. »Служб. Нов.«, заведена у главном списку Уредба под бр. 12. прими са изменом.

Председник **Миша Трифуновић**: Има ли каквих примедба код појединих чланова? (**Љ. Јовановић**: Код чл. 22.) Има ли примедба после чл. 22.? (**Љ. Јовановић**: Има допуне. Мојим за реч.) Код кога члана?

Љуба Јовановић: После чл. 22.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Секција предлаже, да се од 1. до 21. члана прими без измене.

Председник **Миша Трифуновић**: Прима ли одбор чланове од 1. до 22. како одсек предлаже? (Прима.) Објављујем, да је примљено.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Секција предлаже да чл. 22. гласи: »Министар Пољопривреде и Вода може према указаној потреби и у другим виноградарским центрима Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца заснивати енолошке станице сличне станици у Буковом са истим циљем из чл. 1. тач. 5. и са истим уређењем као у чл. 6. тач. 2. овога закона«.

А овде је гласило: »Сем овога овлашћује се Министар Пољопривреде и Вода, да у смислу ове уредбе прописне правилник за њено извршење«.

Секција предлаже, да после члана 22. дође нов члан 23., који ћу вам после гласања прочитати.

Председник **Миша Трифуновић**: Стављам на гласање. Прима ли Одбор овај чл. 22. са изменом како је известилац прочитао? (Прима.) Објављујем, да је примљен.

Известилац др. **Славко Шећеров**: Секција предлаже, да после чл. 22. дође нови чл. 23., који да гласи:

»У циљу одржавања наших вина на достојној висини, што је неопходно потребно за јачање извоза вина, забрањује се како по државним и приватним расадницима, тако и по виноградима размножавања и сабење оних хибрида америчке лозе и хибрида између америчке и европске лозе, који рађају непосредно без каламљења. Изузети се могу само они хибриди, за које да одобрење Министар Пољопривреде и Вода«.

Председник **Миша Трифуновић**: Има реч г. Љуба Јовановић.

Љуба Јовановић: Ја немам овде једно одређено мишљење, али износим пред одбор и свраћам пажњу одбору на ове речи »забрањује се«. Господо, то тудорисање привредно по моме начелном гледишту може да има незгодних последица. Може бити да би било довољно да кажемо »може се забранити« или некакав други термин, али да се законом ово забрани нека врста лозе и у опште нека врста биља и животиње, мени изгледа чудновато, ако то није специјално штетно. Разумем оно што је штетно да се забрањује, али оно што није по себи штетно и не може да произведе заразу или што није онолико добро као друго, то ми, господо, није симпатично. Ја ту немам своје одређено мишљење, јер нисам ни близу стручан за те ствари.

Известилац др. **Славко Шећеров**: То су тражила гг. из Министарства.

Председник **Миша Трифуновић**: Има реч г. Жарко Миладиновић.

Др. **Жарко Миладиновић**: Господо, мало је незгодна ова стилизација »забрањује се«. Има људи, који су засадили виноград и сада морају да ваде лозу и бацају напоље. То би било врло рђаво и од велике економске штете. Нарочито овај израз није тако сретан и добро би било да се ова ствар још једанпут врати секцији и да о њој секција промисли. Добро би било да се зна, које се лозе држе да су никодљиве и да услед тога не би требале да се држе. Има људи, који су посадили те лозе и кад би ушле у закон ове речи »забрањује се«, значило би, да би требали да паваде ту лозу, што би било од штете. Ја сам за то, да се нови чл. 23. врати наово у секцију.

Председник **Миша Трифуновић**: Има реч г. референт.

Начелник Министарства др. **Велимир Стојковић**: Господо, ја ћу неколико речи рећи због чега је Министарство предложило, да се унесе та одредба.

Председник **Миша Трифуновић**: Има реч г. референт министарства пољопривреде.

Начелник Министарства др. **Велимир Стојковић**: Господо, ја ћу разложити због чега је Министарство предложило ову одредбу. Код нас има винограда, који су накаламљени на америчкој лози, а има винограда који се не каламе и не прекају, а спет дају са мање трошкова бољу бербу него каламљени виногради. Међутим вино од каламљеног винограда је боље, него што је оно од оних других. У Француској, а тако исто и у Италији, где ничу ти хибриди, тамо није никому забрањено, да може полизати винограде на таквој лози. Ствар је васпитног значаја да буде народ учињен. У интересу је нашег виноградарства — а

ми смо јака виноградарска земља за извоз вина — да нарочито потпомогнемо размножавање наших домаћих лоза на подлози америчке лозе, а не да потпомажемо размножавање непосредне америчке лозе. Тенденција јест, да се то забрани, али онет с друге стране не треба те винограде са непосредном америчком лозом уништавати. Таква наредба је у интересу нашег виноградарства и ми добијемо боље каквоће вино, с којим ћемо моћи на страну пијанцу да изађемо. Та је одредба резултат једне конференције, где су били заступљени виноградарски стручњаци из целе земље. На тој конференцији донета је одлука, да се та одредба унесе у закон.

Председник Миша Трифуновић: Реч има г. Анђелић.

Павле Анђелић: Ма да су се већ стручњаци изјаснили, да то треба да уђе у уредбу као закон, ја држим, да то треба да остане. Ми имамо закона и наређења о уништавању ових биљака паразитних. Нико не сме гајити вилину косицу. Ако хибриди штете виноградарство, онда је боље оставити, нека се забране, јер нам то неће користити, него ће нам само одузимати. Зато предлажем, да овај члан остане како је редигован.

Председник Миша Трифуновић: Реч има г. Жарко Миладиновић.

Др. Жарко Миладиновић: Ја нисам за ту редакцију, али ја се слажем са редакцијом г. референта, само та редакција није сретна, јер наши су људи почели на јефтинији начин подизати своје винограде. С тога би требало ову редакцију исправити, и зато сам предложио, да се она врати у одсек.

Председник Миша Трифуновић: Чини ми се да је интенција одбора, да се овај члан има ублажити, и да се метну место »забрањује се« речи »може се забранити«. Ја ћу ставити на гласање, да ли ће се то вратити у одбор или да примимо овако ублажено. По пре тога има реч г. Аврамовић.

Михаило Аврамовић: Ја мислим, да се то може одмах свршити. Ми треба да учинимо све што је могуће за побољшавање нашег виноградарства, да наше вино паће бољу проћу на страпој пијаци. Ми имамо већ неколико таквих прописа односно жита и односно других продуката, који су донесени у ту сврху; да прибаве нашим продуктима добар глас на светској пијани. Немци иду тако далеко, да чак забрањују, да се у виноград уђе пре 9 сати, да се не би убрало грозђе са росом. Зашто ми не би унели у закон један пропис, који иде за тим, да поправи каквоћу нашем уину. На страни ће се такав пропис врло повољно примити.

Ја бих био за то, да се одмах сада или усвоји као што је предложено, или ако то смета, може се рећи: »Може се забранити« а министру оставити, како ће он то забранити.

Председник Миша Трифуновић: Господо, да приступимо решавању. Имамо овде два гледишта, или да остане члан 23, како је предложен, или да се усвоји мало измењен. Ја видим тежњу, да ми сада свршимо ствар. Ја ћу ставити на гласање предлог Одсека, што значи члан 23, како га је одсек предложио који је императиван. Ја ћу га ставити на гласање. Ко је за то, да се овај члан 23 прими овако како га је V. одсек предложио, тај нека седи, а ко је против, нека дигне руку. (Ве-

ћина седи.) Већина седи, значи, да је члан 23. примљен, како га је Одсек предложио.

Изволите чути даље.

Извештач др. Славко Шећеров: Секција предлаже, да се унесе члан 24, који гласи: »Овај се закон проширује на целу Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца. Министар Пољопривреде и Вода саобразиће све државне и приватне лозне расаднике, њихово особље као и путне наставнике виноградарства и винарства у целој држави одредбама овога закона, чим буџетска могућност то буде допустила«.

Председник Миша Трифуновић: Има реч господин Ђоновић.

Јован Ђоновић: Ја бих предложио, да се испусте речи: »Чим буџетска могућност то буде допустила«, јер се то разуме само по себи.

Председник Миша Трифуновић: Има реч господин Љуба Јовановић.

Љуба Јовановић: Мени није јасно, што ће све овај закон обухватити. Овде се каже »саобразиће све државне и приватне лозне расаднике, њихово особље«, да ли се мисли, да ће све особље саобразити овом закону, је ли у погледу квалификације, плата? (**Јован Ђоновић:** У погледу квалификација, а не у погледу плата.) Ја не знам.

Председник Миша Трифуновић: Има реч господин референт, да даде разјашњење.

Началник Министарства др. Веља Стојковић: Ова уредба као и измена била је изнета на конгресу виноградарских стручњака из целе земље и они су се сви сложили и тражили, да се она примени на све области наше државе. Што се тиче примедбе г. Јовановића, постојали су код нас т. зв. окружни лозни расадници и тражи се сада да се особље тих расадника подвргне истим законским условима, другим речима тражи се, да сви управници из тих лозних расадника имају исте квалификације као и особље државних лозних расадника. Тиме се хоће да квалификације управника и помоћног особља лозног расадника у Крагујевцу, који је окружни, изједначи са квалификацијама управника лозног расадника у Јагодини, који је државни. Што се тиче путних расадника, овим се тражи, да се и особље њихово изједначи у квалификацијама и платама и рангу, другим речима да се прошири уредба на целу земљу.

Председник Миша Трифуновић: Прима ли одбор чл. 24, онако како је секција предложила? (Прима.) Изволите чути даље.

Извештач др. Славко Шећеров: Секција предлаже, да се унесе нов члан 25., који гласи: »Овлашћује се Министар Пољопривреде и вода, да прописује правилник за извршење ове уредбе«.

Началник Министарства др. Велимир Стојковић: Обично уз закон иде и правилник, којим се овлашћује Министар, да тај правилник прописује на основу закона. Јер има увек извесних ствари, које се правилником регулишу и зато се употребљава ова прилика, да се Министар овласти, да се прописује правилник, којим би се регулисале и објасниле ове ствари.

Др. Лаза Марковић: Господо, ово што предлаже г. референт није потребно, јер по Уставу сваки Министар има права ради извршења закона да прописује уредбе, чији је круг тачно обележен односним законским прописима. Кад ми ову уредбу озакоњимо она има карактер једног пра-

вог закона и Министар Пољопривреде може путем правилника или уредбе да доноси све оне прописе, којима има да се олакша и омогући извршење те уредбе, али ништа ново него само извршење уредбе. Ако дакле г. референт мисли, да је за то потребно нарочито овлашћење, онда је он у заблуди; за то Министру не треба нарочито овлашћење. Ако господин мисли, да помоћу тога овлашћења може Министар и нешто, што није предвиђено уредбом, накнадно регулисати, онда је то друга ствар.

Председник Миша Трифуновић: Пристаје ли одбор, да се чл. 25. укине, да га нестане? (Пристаје.) Изволите чути даље.

Известилац др **Славко Шећеров:** Секција предлаже, да се под четвртим бројем списка, Правилник о контроли семена културних биљака, од 23. 3. 1921. г. врати Министарству, јер немају законског значаја него су самоупредбе за примену закона. Решавање о Уредбама под бр. 5., 7., 13., 18., 19., 20., 21. списка Одбор је одложио, док се не постигне споразум са Министром Пољопривреде и Вода о потребним изменама и допунама. (Прима се к знању.)

Председник Миша Трифуновић: Овим је завршен извештај V. Одсека, који се односи на Министарство Пољопривреде и Вода.

Пошто је већ доцкан, могли би ову седницу да закључимо.

Имамо још на дневном реду извештај друге секције, с којим можемо врло брзо да будемо готови, зато је боље да и ту ствар сада свршимо, како не би само због овога одређивали нову седницу за сутра. (Гласови: Онда да наставимо рад.) Изволите чути г. известивоца.

Известилац **Љуба Трандафиловић** (чита): Одсек предлаже: 1. да и даље остане у важности и да се има као закон прогласити списак бр. 2. Указ о преношењу Устава од 1903. год. са свима законима раније Краљевине Србије на јужне крајеве присаједињене после балканских ратова. Р. Бр. 25.400. од 30. јуна 1919. год. у »Служб. Нов.« од 15. јула 1919. год. бр. 68.

Председник Миша Трифуновић: Прима ли Одбор ову тачку? (Прима.) Објављујем, да је примљена ова тачка.

Известилац **Љуба Трандафиловић:** Одсек предлаже: II. да престаје даље важити решење именовано у списку под бр. 14 које гласи: Решење Министарског Савета од 5. марта ове год. бр. 442. о томе, да буџете општина у оним окрузима, где нема окружних одбора, решава Министар Финансија у споразуму са Министром Пољопривреде; необјављено.

Др. **Лаза Марковић:** Молим вас, прочитајте ми то решење, да видим како гласи.

Известилац **Љуба Трандафиловић:** То решење гласи овако: Да не би остали неизвршени буџети општина у округу битољском, част ми је

умолити Министарски Савет да реши, да буџет у општини битољској и свима оним општинама, где би се појавили овакви случајеви, решава Министар Финансија у споразуму са Министром Пољопривреде, док се не створи могућност, да их решава окружни одбор.

Ово решење Министарског Савета изазвала је потреба ситуације у округу битољском. Тамо се није раније могла састати окружна скупштина, да реши буџет, па је, стога то решење и донето. Али како је сада Скупштина у могућности да се сазове, то је престала потреба за овим решењем и зато вас молим, да решимо да то решење престане важити.

Председник Миша Трифуновић: Прима ли Одбор ову другу тачку? (Прима.) Изволите чути тачку 3.

Известилац **Љуба Трандафиловић:** Као трећу тачку Одбор предлаже: III. да решења Министарског Савета под бр. 4., 5., 16. списка, која се односе на кредите одборске као помоћ пострадалима у рату а која носе наслов: Решење Министарског Савета УБр. 15.067. од 19. јула 1920. год. о одобреном кредиту од 12.500.000 динара помоћи пострадалима у рату — извршено решење — необјављено; решење Министарског Савета УБр. 20.650. од 8. октобра 1920. год. о одобреном кредиту од 500.000 динара помоћи пострадалима у рату — извршено решење — необјављено; решење Министарског Савета УБр. 2678. од 29. марта 1921. год. о начину и употреби одобреног кредита од 700.000 динара за округ смедеревски — извршено решење — необјављено, пошто су ова решења Министарског Савета извршена и реализована, то Одсек предлаже, да њихово даље важење има престати.

Павле Анђелић: Ова решења престају и ја само констатујем, да су извршена онако, како не треба и да има реч главна Контрола.

Председник Миша Трифуновић: Прима ли одбор трећу тачку извештаја? (Прима.)

Др. **Лаза Марковић:** Са додатком г. Анђелића, да о том има реч главна контрола.

Председник Миша Трифуновић: Прима ли Одбор с тим, да о том има реч Главна Контрола? (Прима.)

С тиме је примљен извештај II. Одсека.

Данашњу седницу ћемо закључити. Ја бих могао заказати одмах за сутра следећу седницу, али за извештаје који су ми данас стигли од I. и III. одсека треба времена да се одштампашу и раздаду посланицима, члановима одбора. Ја молим, да одложимо седницу до понедељника.

Седницу заказујем за понедељак у 10 часова пре подне с дневним редом: извештај III. одсека и извештај I. одсека. Прима ли Законодавни одбор? (Прима.)

Ову седницу закључујем, а наредну заказујем за понедељник у 10 часова.

(Седница је закључена у 12¼ часа.)